

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **T. B.**, zastoupeného JUDr. Janou Mikulovou, advokátkou se sídlem Ostrava, 28. října 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 8. 2003, č. j. 59 Az 469/2003-21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 22. 1. 2002, č. j. OAM-2103/AŘ-2001, kterým byl podle § 29 a § 30 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 25. 5. 2001, č. j. OAM-4359/VL-15-03-2001, jímž žalobci nebyl udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. Rozsudek Krajského soudu v Plzni vycházel ze skutečnosti, že žalobce nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu, když se pouze snažil o legalizaci pobytu v České republice z ekonomických důvodů.

Proti tomu stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Konkrétně stěžovatel uvádí, že v České republice pobývá již od roku 1977 (poznámka soudu: správně od r. 1987), přičemž od roku 1993 zde podniká. V roce 1999 se musel vrátit do Vietnamu v důsledku správního vyhoštění. Tam zjistil, že byl vyloučen z komunistické strany a že přišel o zaměstnání a byt. Poukazuje také na skutečnost, že ve Vietnamu už nemá žádné příbuzné, protože jeho manželka i děti žijí v České republice. Stěžovatel zdůrazňuje, že z důvodu jeho vyloučení z komunistické strany je nyní ve Vietnamu politicky a existenčně persekvován. Jeho špatná ekonomická situace je jen následkem pronásledování z důvodu vyloučení z komunistické strany, a toho, že zastává jiné politické názory, jak má na mysli § 12 zákona o azylu. Uzavírá, že není pravdou, že by ve svých žádostech měnil důvody k udělení azylu, jak je uvedeno v rozsudku krajského soudu, pouze v těch prvotních žádostech opomněl okolnosti týkající se vyloučení z komunistické strany uvést. Proto žádá o zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci Krajskému soudu v Plzni k novému projednání a rozhodnutí; současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný nevyužil možnosti vyjádření ke kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud v prvé řadě vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení (tedy ihned po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a nezbytném poučení účastníků řízení), tedy za situace, kdy skutečnosti tvrzené jako důvod pro přiznání odkladného účinku ani nemohou nastat.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Výslovně tvrdí, že v jeho případě měl být naplněn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, když jeho nepříznivá ekonomická situace ve Vietnamu je zapříčiněna jeho vyloučením z komunistické strany.

V souzené věci Nejvyšší správní soud ze správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno v roce 2001, když si stěžovatel odpykával tříměsíční trest odnětí svobody za maření výkonu úředního rozhodnutí. Z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 19. 5. 2001 vyplývá, že hlavním důvodem pro který stěžovatel o azyl žádá je skutečnost, že do Vietnamu nemůže přivést svoji manželku a děti, žijící v České republice na základě povolení k dlouhodobému pobytu, neboť by neměly kde bydlet a nebyl by schopen je uživit. Stěžovatel pobýval v České republice od roku 1987. V roce 1999 byl vyhoštěn a odjel zpět do Vietnamu. Tam však nebyl přijat do zaměstnání k původnímu zaměstnavateli, protože pracovní smlouva mu byla ukončena v roce 1992, kdy se měl vrátit z České republiky. Z téhož důvodu mu byl také odebrán podnikový byt, který zůstal neobydlený, když rodina dlouhodobě žila v České republice. Také bylo stěžovateli dodatečně oznámeno, že kvůli jeho ukončení pracovního poměru byl vyloučen z komunistické strany. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl schopen sehnat ve Vietnamu práci, vrátil se nelegálně do České republiky a na radu kamarádů požádal o azyl, aby mohl žít se svou rodinou. Původní žádost o azyl odůvodňoval stěžovatel ekonomickými

a rodinnými důvody, navíc uvedl, že nikdy nebyl on sám ani nikdo z jeho rodiny členem žádné politické strany ani politické organizace ve Vietnamu. Až v podaném rozkladu a poté v žalobě stěžovatel tvrdí, že jeho špatná ekonomická situace je způsobena tím, že je ve Vietnamu pronásledován kvůli vyloučení z komunistické strany a že právě to je hlavním důvodem jeho žádosti o azyl.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Stěžovatel v průběhu správního řízení i řízení před soudem neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že by byl ve Vietnamu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani že má z tohoto pronásledování odůvodněný strach. Skutečnost, že mu byl ve Vietnamu odebrán podnikový byt, který řadu let nevyužíval, navíc když v daném podniku již nepracoval, nelze za takovou okolnost považovat. Rovněž ztráta zaměstnání za situace, kterou stěžovatel popisuje, nemůže být chápána jako pronásledování, protože jak stěžovatel v průběhu správního řízení opakovaně uvedl, s původním zaměstnavatelem měl uzavřenu pracovní smlouvu na dobu určitou, a to do roku 1992 a v případě, že by se stěžovatel do této doby vrátil zpět do Vietnamu, zaměstnavatel by ho zaměstnal. Pokud však stěžovatel dobrovolně setrval v České republice a do Vietnamu se nevrátil, musel počítat s možností, že ho již původní zaměstnavatel nezaměstná a že si bude muset hledat práci jinde. Jeho vyloučení z komunistické strany, které mu bylo oznámeno po jeho návratu do Vietnamu v roce 1999, tak bylo až důsledkem a nikoli příčinou ztráty jeho zaměstnání, neboť o zaměstnání přišel již v roce 1992, když zůstal v České republice místo toho, aby se vrátil do Vietnamu. Navíc, jak stěžovatel uvedl v průběhu správního řízení, ve Vietnamu mohou nalézt práci i nečlenové komunistické strany, kvůli vysoké nezaměstnanosti je to však obtížné pro všechny. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že je pronásledován, nelze tak přijmout jeho tvrzení, že kvůli vyloučení z komunistické strany je ve Vietnamu politicky a existenčně persekvován. Dle názoru Nejvyššího správního soudu jsou tak důvody, pro něž stěžovatel azyl požaduje, výlučně ekonomické povahy a nijak nesouvisí se stěžovatelovým politickým přesvědčením.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti pro stručnost odkazuje na ustálenou správní judikaturu, mezi jinými na svůj rozsudek ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003, podle něhož „obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické“. Ekonomicko sociální situace stěžovatele, jehož motivací pro žádost o azyl je snaha zlegalizovat pobyt v České republice, aby zde mohl pracovat a zabezpečit tak svoji rodinu, která zde žije, je přitom zjevně hlavním a jediným důvodem jeho žádosti o azyl. Krajský soud v Plzni tak rozhodl v souladu se zákonem, když žalobu zamítl.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že je zřejmé, že žádost o udělení azylu stěžovatele byla výrazem snahy o legalizaci jeho pobytu v České republice poté, kdy byl za porušení právních předpisů vyhoštěn zpět do Vietnamu. Uvádí-li stěžovatel, že chce žít se svojí rodinou na území České republiky, tak i tady se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem Krajského soudu v Plzni, že toto není zákonným důvodem, na jehož základě by stěžovateli vznikl právní nárok na udělení azylu v České republice. Azyl za účelem sloučení rodiny je upraven v § 13 zákona o azylu, a počítá s udělením azylu rodinnému příslušníku azylanta. O

takovou situaci v daném případě však nejde, neboť stěžovatel není rodičem nezletilého azylanta ani manželem azylanta, neboť manželka i děti stěžovatele se zdržují na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že není dán kasační stížností uplatněný důvod pro zrušení napadeného rozsudku, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, úspěšnému žalovanému náklady řízení přesahující běžnou úřední činnost nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. 12. 2003

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu